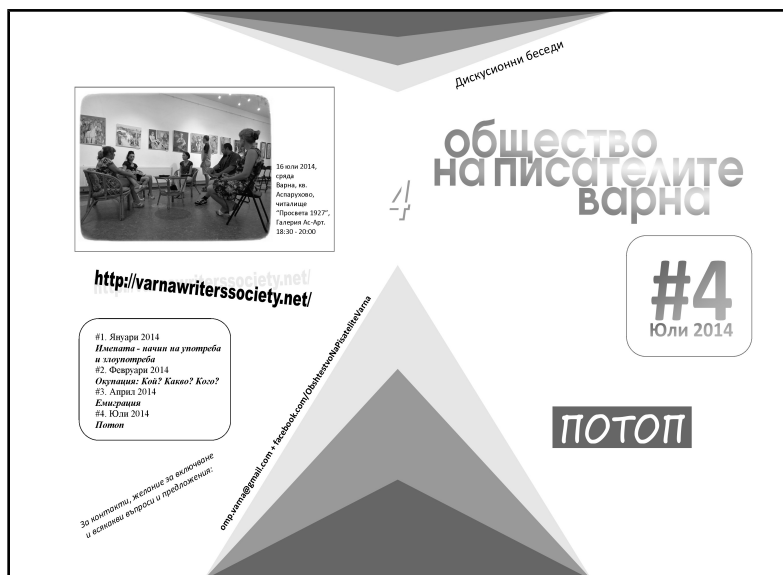

ПОТОП

БЕСЕДА #4
16 юли 2014

Темата е по повод трагичните събития от наводнението във Варна и Добрич след 19 юни 2014.

С участието на:

Огнян Антов. Темелково дърво

Мариан Желев. Нощ с две остриета

Владимир Щумелов. Потопът *

Силвия Милева. Воден ад във варненския квартал *

Емил Младенов. Потоп *

* Задочно, получени на редакционния имейл.

<http://varnawriterssociety.net/>

Copyright (c) Общество на писателите, Варна, 2014

Всички права запазени.

Мемоарна бележка

Квартал „Аспарухово“, 16 юли 2014 г., около 18,00 часа. След половин час трябва да започне обявената от нас дискусия на тема „Потоп“. Край читалище „Просвета“, където е срещата, все още се виждат пораженията от наводнението от 19 юни – има смачкана растителност и на места натрупана кал. Ако обаче човек не знае, че е имало наводнение, може да отдаде всичко това на небрежност. В читалището по чудо няма поражения, казва по-късно секретарят Любка Тодорова, може би защото сградата се намира на известна височина. Става дума и за небрежността. Библиотекарката Живка Минева разказва, че в квартал "Галата", където живее, също има дере, което не е чистено отдавна...

Общо сме 6 души: трима от Общество на писателите, двама от читалището и Лилия Станчева, връзки с обществеността на район „Аспарухово“. Други трима присъстват виртуално, с изпратените си текстове. Тесният кръг от присъстващи не изненадва никого за дата като 16 юли, особено край морето. Това обаче дава възможност на всеки да каже по нещо или да чете. Сред текстовете има и 2 стихотворения – за първи път, откакто организираме дискусии.

Какво се е променило след наводнението? Обобщението прави Лилия Станчева, свидетел и участник във всичко, случило се в Аспарухово след 19 юни – хората не са готови да реагират адекватно в подобна ситуация. Става дума и за политическите нападки, на които не им е мястото в подобен критичен момент, за многото хора, помогнали при почистването, които все пак е трябвало да се координират, за временните жилища, където са изместени пострадалите, за публикациите в медиите, дори за това как може ефективно да се организира среща с писатели. Темите са много, някои остават отворени, но именно това е и едната цел на дискусиите – да се родят нови идеи.

[Елена Владова]

Огнян АНТОВ. Темелково дере

Господин Христо Топчиев, варненски архитект, млад човек, ден след трагичното събитие, тоест на 20 юни, пусна в Youtube клип, наречен „Една от възможните причини за наводнението във Варна“. Човекът, илюстрирайки само със сателитните фотоси на Google Street View разследването си за пътя на водата, успява отлично да покаже как възшироките дерета над Аспарухово се стесняват, стесняват и се запушват като тапа в циганската, тоест българската „Горна Студена“. „Горна Студена“ е улица във варненския квартал Аспарухово, по самото име разбирате, че става дума за вода и баири, нали? [Хе, подлъгах ви умишлено, за да видите колко лесно блогърите-публицисти си вярват на хрумките и остроумията – най-вероятно улицата е кръстена на село Горна Студена, село в Северна България, където през 1877 г. е щабсквартирата на главнокомандването на руската армия. В съседство неслучайно е улица „Гривица“.]

Деретата горе са различни, аз съм запомнил от репортажите името само на т.нар. Темелково, което може и да няма много общо, но аз ще го употребявам тук като нарицателно. А тапата, която спира водата, е – а е по-вярно да се каже, беше – съградена от къщи и постройки в дерето. Така у нас застрояват циганите.

Обаче не е въпросът в циганите.

Въпросът ми е следният: защо трябваше един млад специалист по градоустройство, който няма общо нито с община, нито със съответните служби, които са божем компетентни да разследват и обясняват събития от такова естество, един млад човек, възползвайки се от новите интернет медии и възможности, можа да реагира бързо и адекватно, а отговорните специалисти – пост фактум? Отличното клипче на Христо Топчиев и тезите му веднага бяха взети на въоръжение от централните и местните масови и лични медии, влязоха в новините и пр. Аз ако бях отговорен специалист по темата, щях да се срамувам, че са ме изпреварили неотговорните специалисти.

Втора тема и втори въпрос.

Защо чак един или два дена след събитието се разбра, че се издирват още две деца? Да припомня, че жертвите във Варна бяха 13, а в първите дни се обявяваха 11. Защо?

Мислите ли, че е само защото последните две дечица бяха от същото семейство, което почти изцяло се издави в стихията? Семейството загива в дома си, а те са били завлечени от водата. И заради шока или нещо друго никой не се е сетил... и така нататък...

Аз ще ви кажа защо.

Три години по-рано, февруари 2011, аз, Огнян Антов, бях преброител на същата тази улица „Горна Студена“. Аз съм преброил тогава загиналите, аз съм преброил и описал и постройките, които сега ги няма. Тогава описах по нещо от видяното в шест статии и ми направи особено впечатление следното. От общината ми бяха дали списък примерно с 220-230 имена. След като преброих моя район, аз допълних списъка поне с още 40-50 човека. И си рекох:

- Мама му стара, ами че общината хал хабер си няма колко точно и какви точно хора живеят в тази махала поне! Ами я си представи, Огняне, че стане бедствие и трябва да се осигурят одеяла, храна, подслон? Ами че общината ще брои хората по списъците си от преброяването от 2001 година, което е неадекватно. Е каква е тая общинска тогава и тая държавна политика на жителството?

Така си казах аз, прост преброител, неспециалист нито по урбанизация, нито по публична или частна администрация.

Ако не беше се сетила оцелялата част от семейството или съседите за двете деца, щяха да ги изровят след седмица и чак тогава светът да узнае за тях.

На „Горна Студена“ тогава ми направи и друго впечатление – че тая улица е толкова

наблъскана с къщи, коптори, пристройки, че се налагаше да влизам от противоположната страна, което би трябвало да е друга улица. А сега разбирам, че от другата страна не е било улица – това е било дерето, застроеното дърво.

Помня само няколко семейства, които тънеха в нищета и мизерия, наблъскани в нещо като къща-стаичка. Не съм ходил след потопа на „Горна Студена“ и не искам, но видях по новините, че точно от тези къщи-стаи е останала само основата. Впрочем циганската махала в Аспарухово е най-напредничаво спрямо гетата във Владиславово и Максуда, тя даже не е гето, там хората битуват като повечето варненци, но и копторите са си коптори и мизерията е пред очите ти и е по-концентрирана.

Мислех да кажа нещо и за доброволците от цяла България, както и за чуждестранните студенти във Варна, които първи се организираха, понеже в съзнанието им циркулира гражданското възпитание. Понеже както има лично възпитание за човек, така има и гражданско възпитание за общество.

Кал до уши, ботуши, кофи... - А цените на временните квартири в Аспарухово изведнъж скачат, даже някои „хазяи“ искат направо евро. Както казва пролетариатът в Аспарухово – то си е далавера.

Ентусиазъм от цяла България, студенти от различни университети... - А академичните ръководства ги призовават да внимават да не ги използват само в най-тежките за разчистване места и ако може, да се съсредоточат в изпитната сесия и въобще да не ходят.

Или пък класическият български диалог:

- Някой видя ли циганин да рине кал?

- Не, бяха заети на опашките за помощи.

И още чуто, прочетено или предположено.

Да се върна обаче на специалистите.

Нещо, което е занемарено от десетилетия, започнато в една славна епоха, незавършено в следваща също славна епоха – това са деретата на Аспарухово, това са нашите дерета. И ето че специалистите се размърдаха. Изведнъж над 100 къщи и над 1000 души се оказаха застрашени. Започнаха да евакуират хора. Хората, които вече десетилетия си живеят по аспаруховските баири, които десетилетия преживяват пороите, укрепват стени, скатове, внезапно научиха, че са застрашени от потоп. Спряха им тока и водата, изгониха ги от къщите. И на хората след потопа – заедно с благодарностите за националния отклик – ще им се наложи да протестират срещу специалистите. Които са отговорни. Вече.

Май пропуснах да кажа нещо и за стихията? Това, да прелее язовир или дърво, е кошмар от сънищата. Гледах видео от телефон, снимали от балкона. Жената вика:

- Глей колата на чичо Веско...

А колата се вижда как се понася като сал надолу. Ревящата вода клокочи, но носи тиня и кал и тая подложка отнася автомобилите като прословутото летящо килимче, забива ги в дървета, провесва ги през парапети, наджипква ги като детски играчки една върху друга. Между спирка „Джанавара“ и спирка „Калин“ водата е сринала пътя като водопада в Ниагара и нахвърля в пропастта де що кола срещне по пътя си. По-нататък по шосето, между бензиностанцията и търговския център, водата направо е изровила проток и се свързва самостоятелно с канала – Берингов проток. В нахвърляните там автомобили има и един завлечен човек, един от 13-те във Варна. Гледаме още по-нататък. Целият Аспарухов парк, спортните площадки, всичко е залято с вода – Марианската падина.

А в цитирания видеоклип жената сочи колата на чичо Веско, а мъжът до нея, който и снима, вика:

- Къв чичо Веско, ма! Виж нашата!

И само се чува как двамата хлъцват, тихото „Олеле“ на жената и сетне безмълвното видео око проследява плавното отдалечаване на родния фолксваген.

Е, в трагедията не може и без капчица от другото. Слушах по репортажите един аспару-

ховски циганин, все още в стрес от преживяното (измъквали се през прозореца, а следите от водата в къщата му бяха на педя от... тавана), как разказва: „Повлича – вика – прасето, дървета, коли, всичко... кошмуто имаше кон, каруца... заминаха... накрая мина и едно магаре... на другия ден идем – гледаме, всичко за боклука, даже една риба намерихме.“

Хм, тая риба едва ли ще да е от деретата, но ето – в циганския фолклор, в тяхната бъдеща приказка за циганския Ной от Аспарухово задължително ще се кълнат свидетели, че в Темелково даре и риба се е била завъдила.

Чета, че за останалите без покрив над главата си жители на улица „Горна Студена“ щели да направят каре от фургони, пак там някъде, около дерето. Таборите се квартироват до дерето.

Вярно, че е проява на лош вкус и не би следвало да правя такова сравнение за финал, но не мога да се сдържа. Като си представя тия фургони, циганите, които от едни коптори ще заживеят в друг тип коптори, сега на безопасно място според отговорните общински фактори, не знам защо, но си представям тия фургони наредени в кръг за отбрана като в Дивия запад или като кръга фургони на един цирк, например, и не знам защо, но като си представя това и отговорните костюмирани фактори, които щъкат край фургоните, направляват багерите, които ринат из деретата, дават интервюта пред камерите и микрофоните, та ми идва на ума да оприлича сцената като варненска версия на малък градски театър зад канала.

12 юли 2014

Мариан ЖЕЛЕВ. Нощ с две остриета

Заваля. Не замириса на дъжд, облаците не се скупчиха и не се прегрупираха; непредвидими, те се проснаха на небето като парцал, който уби слънцето и загрози хоризонта. Идваха от града – нагнетени, настръхнали, чакащи първи сигнал да се отприщят.

Загърмя. Нямахме първоначален тътен, нито премеерващи се светкавици. Огнените езици лакомо заоблизваха земята около гората. Докато една клъвна и обгори най-близкото дърво. Въздухът замириса на пожар, на бедствие. И вместо да го потуши, пороят взе да го разгаря.

Водата се стовари над гората със силата на скъсан бент. Вятърът, гръмотевиците, пороят – всичко идваше от града, където стихията сякаш бе насъбрала омраза и гняв, та търсеше място, върху което да ги стовари и по този начин да прочисти и небето. Изпречила се на пътя ѝ, гората взе да се огъва. Животните, неподготвени и ненадушили ужаса, бягаха от домовете си, ала не знаеха къде да се скрият.

Като втурнала се в атака армия водата сама повалеше дървета и носеше над себе си ударната вълна на студения въздух – поглъщаше земята и я отнасяше със себе си. Калната диря се проточваше на стотици метри. Така приличаше на издути, пулсиращи от напрежение вени. Вени, в които течеше мътна стихия и страшна омраза.

Реките заляха всичко. Оголени като стълбове, дърветата едва се крепяха. От време на време някое падаше, простреляно от гръмотевица. Или загубило корена си.

Не остана дупка на животно, бърлога, гнездо ненаводнено. Дори хралупите на катериците бяха пълни с вода. Ненаситни, вълните тръгнаха да правят още бели. Като да бяха заредени от електричество, движеха се по определен маршрут, изяждаха, унищожаваха, уни-

ваха. Природата полудя, заразена от болест, от бяс. Люта, дива, гърмяща – стихията мачкаше гората така, както дори Създателят ѝ не бе предвидил, че може да се случи.

Слънцето не залезе, а избяга. Небето – мътно, бурно – почерня. Въздухът – като стиснат в юмрук. Беше страшно. Но най-лошото предстоеше.

Животните бягаха, давеха се, потъваха, натикани от калните реки в деретата. Някои взеха да се катерят по дърветата. Много не успяха и пороят ги отнесе. Току от водата изплуваха мъртвите им тела и отново изчезваха. Други намериха подслон горе, на хълма, но изневиделица появилата се вълна отнесе и тях. Крясъци и викове, стонове и скимтене – гората се напълни с болка. Дърветата също плачеха, но криеха сълзите си под кората. Вятърът ги брулеше, но те успяваха някак да се закрепят, преплели пръсти в едно.

Нощ гъста и страшна настана над гората – като изкарано от кания острие. Сечеше всичко по пътя си, наточено от омраза, гняв и злоба, то се забиваше като рало в земята, но не да сее плод, а за да поникне там страх и смърт. И то само над гората. Забулен в мъгла, градът не чуваше и не виждаше. Спеше своя неспокоен сън. До другата сутрин, когато там пак щяха да се точат ножове.

Стихията си отиде, оставяйки след себе си следи на ужас и погром. Нямаше звезди, луната се бе търкулнала другаде. Само от време на време се виждаха отблясъци – на тъжните изплашени очи на животните. Те не знаеха какво става. Досега природата никога не се бе отнасяла така към тях.

Изгря слънцето, ала бързо се скри зад един изцеден от бурята облак. Не му се искаше да вижда какво става долу. Щеше да си свети, да обходи своя маршрут и тогава...

Животните излязоха от прикритията си. Малцина бяха оцелели. Повечето нямаха дом. Ала изчакаха водата да попие, да се оттече по улеите и деретата. После се заловиха за работа.

Лисицата отново изкопа своята дупка. Мечокът, с недокосната от бурята бърлога в канарата, помогна на кошутата да открие оцелелите си роднини. Кълвачът запретна ръкави и направи нова хралупа на катерицата. Заекът мокър, изплашен и без семейство, намери утеха под крилото на бухала. Глиганът потърси и откри старите пътеки и взе да носи суха трева, клонки и друг строителен материал за гнезда и сухинка.

Понадникнало, слънцето видя, че животните са задружни и се включи във възстановяването на гората. Понапъгна се и запече. Стопли земята и я изсуши; погали дърветата и скоро те се отръскаха от мократа си прегръдка. Птиците, завърнали се в клоните, запяха песни. Нямаше животно в гората, което да не работи. И нито едно, което да не тъгува за отишлите си другари.

Доскорошни врагове, сега всички бяха приятели. Природата ги бе изплашила и бе им показала лице, което животните не бяха виждали. А те сега трябваше да забравят за своите навици и да се посветят на възстановяването на живота в гората.

Мина ден, два и повече. Отново заваля. Само над гората. Тихо, спокойно. Дъжд, който събуди цветовете и намокри листата, от които животните утоляваха жаждата си. Дъжд, който бе привлечен от хармонията и спокойствието, настанило се отново в гората. Валя разхлаждащо за хралупите и отморително за въздуха. Ситен дъждец, от които кълвачът се възползва: вдигна едното си крило и сложи мишницата си под него.

Валя и през нощта – все така бавно и успокояващо. Но острието на бурята го нямаше. Притъпи се. Природата бе като ласка, изваяна сякаш от животните в гората; като изцеление и лек. С такава надежда дъждецът тръгна да разхлади и града.

Владимир ШУМЕЛОВ. Потопът

*Когато водата стигне до врата – горе главата!
Линц*

...Остават няколко часа.

Захвърлям Библията. Когато отворя Речника за чужди думи (БАН, С., 1982), виждам, че външната твърда корица се е откъснала, но колите са все още скрепени на широкото място, където, слепени с плата, се докосват до твърдата подвързия; чета върху хартията от вътрешната страна на подвързията: „Стопанска академия... лозарска наука, год. XIX, № 8... минералното торене и хидромелиорацията... Биологичните прояви на...“ Цялата вътрешна страна на твърдата корица е облепена с лист бяла хартия.

...Навън вали. Сменям книгите като носни кърпички. Чета... „През втория месец, на 17-я ден от месеца, в този ден всички извори на великата бездна се разтресли и небесните прозорци се отворили. И се лял над земята дъжд 40 дни и 40 нощи...“

Още: Шумер, десет века преди Христа, надпис върху глинена плочка: „Сутринта рукна порой, а през нощта с очите си видях обилния дъжд. Погледнах в лице бурята, страшно беше да се гледа...“

...Оня ден зададох въпрос пред аудиторията и тя мълчеше. И това мълчание бе обезпокоително застрашително в дните, замъкнал се кой знае защо и откъде пред тях, безропотните и неразбиращи заради това студенти; пълните със секунди и минути часове, в които трябваше да отстоявам чужди възгледи и тези и много малко свои. „Колега, не знаете колко са комплицирани...“ Не знаех, но се досещах. Нали в подобно състояние съм и аз – отдавна.

Продължава да вали. Все някога трябва да спре... Чета... Гватемала, племето киче, Кодекс „Попол Вух“: „Станал много голям потоп... Потъмнял ликът на земята и започнал да вали черен дъжд, пороят се леел ден и нощ, хората бягали отчаяни...“

...Продължавам да чета. Слушам „Тихи нощи“ на Рик Уейкман. И главата продължава да ме боли (от алкохола минава по-бързо). Губя инерцията на собствените си мисли...

Хипотези: Огромна приливна вълна, която може да се образува, ако гигантски астероид премине близо до Земята (Н. Бонев)... Земята се е сблъскала с комета или поне с опашката ѝ (Великовски, САЩ)... Луната е минала близо до Земята. До „неотдавна“ Меркурий е бил спътник на Венера, а „отскоро“ е станал планета; според Гернстенкарн и Луната е била самостоятелна планета, но някаква космическа катастрофа я е отклонила от пътя. „Пленена“ от Земята, тя се приближавала все повече до нея, докато преминала „предела на Роше“ (2,86 от земния радиус) и диаметърът ѝ станал 20 пъти по-голям от днешния. В резултат – огромно увеличение на приливите...

(Ако има Господ.) Боже, спри! В бутилката се клатят няколко сълзи на мъж. Прозорецът на стаята ми, която е на първия етаж, се облива от мътни потоци вода, сякаш с маркуч. Опитвам да чета, отново... „Ипохондрия... Прострация... Ексклузивизъм... Галон... Гратификация... Абулия... Бикини...“ Коленете ми се присвиват нервно. Чука ми се... Отивам до тоалетната. Когато сядам отново, съм спокоен. Спокоен... Водната завеса зад стъклото е толкова плътна, че не виждам отсрещната къща...

Още: Според поляка Ян Гадамски на 4,4 млрд. години върху Земята пада един астероид с радиус 17 км, който е в състояние да разруши половината ни планета. Астроблемите (следи от паднали тела) върху повърхността на Земята са многобройни, фиксирани днес, както и в митологиите. Митовете...

Време е да започна „Всички ценности на нашето време“. Днешните ни дела са проекции на митологемите... Установяване неценността на новото време, без оглед на социалната стратификация... Всичко, упорито... Имам късмет, че не съм историк. Мразя историята, историите... „Без отдых е тази война.“ (Откъде го помня?)

Открих: пиша изглежда най-вече за прераждането, „да започнем отначало“ – нещо твърде несвойствено за нас, българите, тема, стара като света, но притежаваща изключителен потенциал и далновидност.

Открих и още нещо: не мога да пиша без духовен или емоционален стимул, а това е лошо... (Чета, хм, Еклисиаст и... Киплинг.)

Навън не вали. Потоп... Не мога да видя небето, но мисля, че се е разцепило и излива злобата си върху града. Колите по улицата плуват като катери, а хората... Майната им! Въпреки че съм на първия етаж, при мен е още сухо. Майната ви! Слушам Робин Кениата...

...Преди гърците да се настанят на Пелопонес, там е съществувала Аркадия. Древните ѝ жители разказвали, че потопът бил отдавна, когато на небето не светела луна. Елините ги нарекли „долунни“. Същото твърдят Аполоний Родоски (III в. пр. Хр.) и Анаксагор (V в. пр. Хр.), позовавайки се на древни източници...

Това е положението... Земята е напукана... Пустините искат да ни глътнат... Водата в океаните се покачва... Катастрофата настъпва – пясъци срещу вода. А хората?

...Трябва да чета. И да пиша. Но в същото време вълните блъскат в прозореца, който, Бог знае защо, не поддава. Ако Господ би оттеглил претенциите си Горе, щеше да е ясно, Луната щеше да набъбва, а това е най-добрият период за нови дела...

Това е. Свърши. Ще чакам дъгата...

Силвия МИЛЕВА. Воден ад във варненския квартал

Посвещава се на жертвите от наводнението в кв. "Аспарухово", град Варна – 2014 г.

С неистов гръм и тътен заваля
и сякаш че небето се отвори,
с огромна сила приливна вълна
помете страшно къщи и дувари.

Стихията внезапно връхлетя,
изплуваха удавени животни
и, луда, яростно се завъртя,
отнемайки безмилостно животи.

Не свършва бедствието – туй тегло –
грабна дете на майка от ръката
и болен мъж, останал на легло –
безпомощен, отнесе го водата.

Заплуваха коли и смъртници,
калта в прегръдка удавниците взе
и в писъка на тези клетници
небето почернено надяна креп.

В сълзи потъна морският ни град,
в квартала траурно заби камбана,
а ужасът от този воден ад
и мъката за цял живот остана.

гр. Варна

Емил МЛАДЕНОВ. Потоп

Журналистката Биролюба Менатова се напи.

Не че друг път не се беше случвало, но този път за малко да се окаже фатално. Истината бе, че я прашаха във Варна да отразява наводнението, а тя от известно време се намираще, така да се каже, в духовна криза вследствие на любовно разочарование, което... но да не ровим в мръсното бельо на журналистката. Важното е, че Биролюба Менатова работеше в известна медия от национално значение, самата тя беше достатъчно напориста, донякъде талантива и общо взето симпатична, за да се превърне в едно от емблематичните лица на тази медия. Затова и отразяването на топновината с потопа по право се падна на нея.

Тя се стегна и успя да прогони обзелото я напоследък самосъжаление, прекъсвано от нервни и ядовити изблици. Първоначално реши да вземе разстоянието София – Варна с личния си автомобил, но се отказа, защото много от пътищата вследствие на изливащата се от небето вода бяха трудно преодолими, а и не можеше да си позволи да закъснее. Затова реши да хване самолета. Резервира любимата си стая 216 в един хубав, не толкова известен, но затова пък дискретен хотел, запази си билет по телефона – не беше трудно, добре я познаваха, хвана такси и отиде на летището. Там обаче я очакваше друга изненада – самолетът имаше час и половина закъснение и Биролюба реши да седне на бара. Тъкмо да си поръча обичайното късо двойно кафе и телефонът звънна. В първия момент видя, че не е изписано никакво име – явно я търсеха от непознат номер, но после се вгледа в последните три цифри и я заля гореща вълна – звънеше бившият (името ще премълчим от деликатност), заради когото през последните няколко дни се чувстваше ужасно и чийто телефонен номер беше изтрила в пристъп на извънмерна ярост. Стисна устни по характерния начин и реши да не вдига. В този момент срещна очаквателния и леко любопитен поглед на момчето зад бара и неочаквано и за себе си поръча уиски. На въпроса дали голямо или малко почти ядосано, сякаш на инат поръча голямо. Няма да изпадаме в подробности за марката на уискито, достатъчно е да кажем, че беше хубаво, разливаше се с приятна топлина по тялото, а това, какъв беше разреждателят, не е от никакво значение. По-важното е, че след малко поръчката се повтори, че и потрети и известната журналистка Биролюба Менатова, любимката на половин народ, включая бабичките и дядовците, суперпрофесионалистката, която почти никога не си позволяваше алкохол на работа... абе с една дума, тя се напи. Как точно се качи в самолета, не си спомняше добре, не помнеше, че и там си поръча алкохол и й дадоха само защото всички я познаваха, а и кой иска да си има проблеми с медиите. На летището във Варна й викнаха такси и докато се возеше, Биролюба почти не забеляза силния дъжд и калните реки по улиците. Всъщност когато остана сама в хотелската стая, действието на алкохола поотслабна и тук тя направи втората си грешка – вместо да вземе душ, да пие силно кафе, да се стегне и да хукне да прави това, в което най я биваше, тя се разрева. Сълзите нямаха силата да направят дори малка локва, камо ли потоп, но я накараха да отвори минибара и да прегледа със замътени от сълзите очи съдържанието. Как се подхлъзва човек по алкохолната плоскост, е всеизвестно. Понеже си падаме съсъстрадателни, а и сме изпадали в подобни нелицеприятни ситуации, ще спестим унижението и няма да разкриваме подробности от стая 216. И по този начин прескачаме малко повече от 48 часа, в които небезизвестното лице на журналистката не излезе от споменатата стая, вратата на която се отваряше от време на време само за да пропусне следващата доза напоителна жидкост. Това, което няма да прескочим, са сънищата на Биролюба Менатова. Преди да изпадне в алкохолен сън, в съзнанието й се мярна думата потоп. Опита се да я свърже с нещо, нещо близко, което трябваше да свърши, но то й убягваше. Тогава изплува споменът за ваканциите, които прекарваше в Благоевград при

баба си и дядо си. Представи си как лежи в хола на къщата и зяпа библиотеката, дядото и бабата бяха интелигентни, четяха и имаха доста книги, зяпа библиотеката и погледът ѝ попада на книга с име “Потоп”. Прочита заглавието от горе надолу и от долу нагоре – все потоп. Мисли си, че явно потопът е от тия неща, дете, както и да ги въртиш, все си остават същите. Тогава беше малка, но по-късно прочете книгата и се разочарова – бойните истории на полската шляхта бяха написани като за момчета. После мисълта на журналистката подскочи към интересния детски роман, който четеше на любимата си племенница. В него се разказваше май за Варна и за някакъв потоп, само че кухненски, в който се мъчеха да оцелеят оживелите мебели, уреди, кламери, вилици... Така лека-полека съзнанието ѝ се преливаше от действителните спомени към съня. Заспа дълбоко, но интересното беше, че Биролуба беше журналист до последното тъмно ъгълче на подсъзнанието си и затова сънят макар и накъсан често от сепвания заради гръмотевиците и бурята, която вилнееше вън, беше, така да се каже, доста реалистичен.

Първо звънна телефонът ѝ – беше главният редактор и искаше новини за бедствието. Тъй като материалите, които беше събрала, още бяха необработени, журналистката ги изстрелваше в слушалката като готови заглавия за репортажи.

На въпроса му каква е ситуацията, тя изстреля:

Воден ад във Варна, Добруджа, Килифарево

Жертви в Добрич, семейство оцеля по чудо в Килифарево

Бедствено положение е обявено в Шуменско и Пазарджишко, рискови са и други райони

Единадесет жертви, между които две деца, взе наводнението във варненския кв. “Аспарухово”

Сигнали за още трима изчезнали при наводненията във Варна

Пороите затвориха Прохода на републиката

Падащи камъни правят рисково минаването през Кресненското дефиле

Манастирът “Рождество Богородично” е заплашен от срутване

Божя работа ли са пороите?

Следващото питане беше свързано с реакцията на политиците и местните власти или както сполучливо го определи по-късно един друг журналист “потопа на политическото говорене”:

Политиците се скараха

Военният министър: Екипите на ведомството са в готовност, могат да бъдат задействани при нужда

Военният министър: Работим от четвъртък, от община Варна така и не ни потърсиха

Кметът на Варна: С никой от държавата не мога да се свържа

Орешарски във “Фейсбук”: Следя ситуацията във Варна, изпратих Йовчев там

Основната причина за бедствието във Варна е огромното количество вода, обяви Йовчев

Орешарски: Времето понякога прави неприятни шеги

БСП призова за смирение и хладнокръвие, “Атака” иска извънредно заседание на парламента в събота

Даниела Бобева: “Може би за това трябва да ни поискате оставката, че не можем да спрем дъжда!”

ГЕРБ: Бедствие е и сегашното правителство!

#PrayforVarna: Чакалите се хапят, да се организираме въпреки държавата

Властта е обърната със задните си части към сигурността на гражданите при бедствия

Гражданите, гражданите знаят само да псуват държавата, мамичката ѝ и държава (дано не ни слуша никой), а те какво смятат да направят? – продължаваше главният. Биролюба беше подготвена и за това:

След последните трагични събития в страната хора от цяла България впрегнаха сили и отделиха средства, за да помогнат на сънародници в нужда.

467 000 лева събраха досега българите в помощ на потопена Варна

Писател приюти бедстващо семейство в дома си

БОК обяви финансова подкрепа за пострадалите от наводненията

Спортисти, клубове и фенове се включват в подкрепа на пострадалите от наводненията

40 затворници ще помагат за разчистването на щетите във Варна

Повече от 2000 човека получиха храна от БЧК във Варна

Трагедията в "Аспарухово" е при ромите

Близките на загиналите в бедствието във Варна и Добрич ще получат по 10 хиляди лева

Роми със скъпи "Мерцедеси" разграбват помощите във Варна

А провери ли каква друга помощ се оказва и можем ли да разчитаме на държавата и нашите европейски партньори?

Правителството търси варианти за европомощ за бедстващите

Председателят на ЕК обеща помощ за пострадалите от наводненията

Кристалина Георгиева: На пострадалите в "Аспарухово" трябва да се помага без емоция

Плевнелиев: Още няма нужда от КСНС заради наводненията

Два хеликоптера „Кугър“ се включиха в спасителните действия в наводнените райони в страната

Давай нещо за реакциите на света, се давеше гласът на главния.

Световните медии: Наводнения с библейски размери в България

Чуждестранните медии: България се бори с наводненията

Българите в Кипър – с дарителска акция за пострадалите от наводненията в България

Руски туристи са притеснени от наводненията у нас

В курорта "Албена" бяха евакуирани 1200 туристи

А успяла ли е да събере експертни мнения за причините за трагедията и какви мерки ще последват? Такива въпроси я обиждаха! Много ясно бе, идиот (последното си го помисли), тя беше успяла и това да направи:

Климатологът Антоанета Йотова: Трагедията е лоша комбинация от тежка метеорологична обстановка и несвършена работа

Експерт по водите: Има предпоставка за образуване на свлачища

Образуваха досъдебно производство за потопа в "Аспарухово"

Варненската прокуратура започна разследване за трагедията в "Аспарухово"

Трагедията в "Аспарухово" е предупреждение, което сме длъжни да чуем

Трагедията във Варна е изцяло човешка грешка

Кварталът е застроен така, че водата няма къде да се оттича, а общината е знаела предварително за опасните валежи

Безотговорност и глупост - по 100 л на квадратен метър

Накрая, с последен дъх тя израпортува:

След наводненията се провеждат отводнителни дейности.

Бедственото положение в община Аксаково е отменено

*Бедственото положение в община Дряново бе отменено
Водата във Варна вече е годна за пиене
Нещата в засегнатите райони се нормализират.
Край на валежите, очаква ни слънчева седмица с високи температури.*

Когато след доста часове със Биролюба мъчително се събуди, тя не можа да се ориентира къде е. Всъщност първото, което ѝ подсказваше, че е жива, беше фактът, че телевизорът беше включен и предаваха новини за някакъв потоп. Второто, което я върна в реалността, беше фактът, че безмилостно я цепеше главата. Наред с главоболието идеше и усещането, че ушите ѝ звънят. Всъщност звънеше телефонът. Погледна го – беше главният редактор. И тогава, въпреки жестокия махмурлук, главоболието, пресъхналото тяло, което сякаш беше разглобено, в един нищожен отрязък от време, равно на паузата между две позвънявания, всичко ѝ стана кристално ясно. С обигран поглед забеляза датата, изписана на екрана на сутрешния блок, мигновено прецени, че ѝ се губят някъде две денонощия; спомни си топзадачата, която ѝ бяха поверили, ужаси се, че нищо не е свършила и за пръв път се е провалила, ама тотално, и че няма как да обясни къде е била и какво е правила толкова време, защо е изпуснала събитието на годината, привидя ѝ се отвратителната ехидна физиономия на главния, когато я уволнява, писанията в жълтата преса по неин адрес (и без това не я обичаха заради високомерието на “г-жа елитната журналистка”, както иронично подмятаха зад гърба ѝ). Интересното в случая беше (и това е още едно доказателство за непредвидимостта на човешката мисъл), че се сети за бившия си и проблемът с него сега се стори на Биролюба малък, съвсем нищожен в сравнение с това, което се случваше. Следващото позвъняване я сепна и тя вдигна телефона:

– Ало, Биролюба, къде си, слънце, защо не вдигаши? Слушай сега, материалите, дето изпрати, свършиха страхотна работа, направо ударихме в земята ония мърди от конкуренцията. Дишат ни праха! Продадохме и на чуждестранните агенции – ами че това си беше от епицентъра на събитията. Башшефът е във възторг. Само чакаме да си дойдеш и ако знаеш какъв купон ти готвим с целия екип – ще те удавим в пиене. Ама само марково! Ха-ха.

Биролюба измънка нещо и затвори. Изведнъж я обхвана пълно безразличие, даже не чувстваше вече главоболието, не знаеше какво става и не я интересуваше. Поогледа стаята и реши, че няма какво повече да прави тука. След около час излезе от хотела, сложила на очите си Прада-та може би заради яркото слънце, външно изглеждаше ако не в много добра, то поне в добра форма, не пропусна да остави много щедър бакшиш за персонала, качи се в таксито, което извикаха за нея, и каза на шофьора да кара към летището. От вцепенението, а може би и заради слънчевите очила, които не свали в таксито, не обърна особено внимание на огромните локви, тук-там преобърнати будки за вестници, кошчета, кал, всевъзможни нечистотии и счупени клони, с които беше задръстен градът.

След няколко месеца Биролюба Менатова стана първият български журналист, удостоен с наградата Пулицър.

А след онзи особен варненски случай, който така и не посмя да разчопли, тя не намрази алкохола, но стана съвсем равнодушна към бившия си, а на море вече ходеше в Гърция.

гр. Козлодуй